

PALJON PUHETTA SIITÄ MIKÄ ON PALJON

TUKES SELVITYS PÄÄSTÖLÄHTEISTÄ

Kuparin päästölähteitä Suomessa

Päästölähde	Kuormitus (kg/vuosi)
Huviveneiden myrkkymaalit	17 000
Massa- ja paperiteollisuus	7000
Metallien valmistus	2000
Yhdyskuntajätevedet	2000
Kaivos ja louhustoiminta	200

EROOSIO JA MYRKYT ON ONGELMA YMPÄRISTÖLLE JA IHMISILLE

Haitallisia biosidejä myrkkyyväreissä on myös muita kun kupari.

Eroosio irrottaa lisäksi mikromuoveja jotka eivät kuulu luontoon. Näitä irtoaa runsaasti myrkkyyväreistä, mutta myös muista pinnoitteista, kuten silikoni maaleista.

Ruotsalaisen tutkimuksen pohjalta, huviveneiden pohjista päätyy mereen kaksinkertainen määrä mikromuoveja verrattuna esimerkiksi hygieniatuotteisiin, jotka ovat vahvasti otsikoissa mikromuovilähteenä.

Tästä syystä pohjaan kannattaa valita pinnoite joka kestää pesua ja käyttöä. Tällainen pinnoite on myös pitkäikäinen, joten säästyt jatkuvalta maalaamiselta. Markkinoilla on myös kestäviä pinnoitteita jotka lisäksi tarjoavat eliönesto ominaisuuksia, suojaavat kosteudelta, ja helpottavat pesemistä.

MIKÄ ON MUUTTUMASSA JA MILLOIN?

EU:ssa on jo pitkään valmisteltu uutta biosidi- direktiiviä joka vaikuttaa myrkkymaali valmisteiden koostumukseen, mutta ennen kaikkea niiden käyttöön.

Direktiivin olisi pitänyt olla valmis jo aikoja sitten.

Itse muutos astuu voimaan nopeasti kun direktiivi on valmis. Käytännössä teollisuus saa 6 kk ja lisäksi kauppa 6 kk, jonka jälkeen vanhat valmisteet poistuvat myynnistä.

Uusille valmisteille sovelletaan uutta lainsäädäntöä, myös koskien valmisteiden käyttöä ja pesua.

MUUTOKSET KÄYTÄNNÖSSÄ

Jokainen muutos yksin ja yhdessä vaikuttavat veneilijän arkeen nopealla aikataululla. Tästä syystä muutokseen kannattaa varautua jo ennalta. Alla lista toimenpiteistä joista TUKES tiedottanut ennakkoon ja jotka EU Change projekti listannut suositukseksi jo 2017.

1. Biosidi- pitoisuuksia ja/tai liukenemista tullaan rajoittamaan. Esimerkiksi Change projekti suositti kuparipitoisuuden enimmäismääräksi 6%.
2. Esillä on ollut myös vaihtoehto, jossa myrkkymaalin käyttö kielletään kokonaan pienemmissä veneissä. Kokoja on haarukoitu 5,5-7 m välillä. Näin koska pienemmille veneille on jo nykyisellään riittävästi hyviä myrkyttömiä vaihtoehtoja.
3. Change suositti että kuparin käyttö kiellettäisiin vuoteen 2030 mennessä.
4. TUKES tiedottanut että uusi direktiivi tulee kieltämään uusien biosidivalmisteiden pesemisen maissa ilman asianmukaista pesualustaa, joka saostaa ja suodattaa pesuvedet.
5. Change projekti suositti että viranomaisten tulisi valvoa maa-alueiden saastuttamista venekerhoissa ja telakoilla paremmin. Saastuttaminen on tunnistettu vallitsevaksi käytännöksi, vaikka se jo nykyisellään on ympäristörikos.

PITOISUUDET JA KOOSTUMUS

Muutokset ovat käytännössä jatkuvia, ja koostuvat monista tekijöistä, jotka vaikuttavat valmisteiden tehoon ja käyttöön. Ongelmia syntyy kun ei ennakoida muutoksia ajoissa.

Esimerkki: Nyt on kielletty käsikaupassa alumiinille turvallinen myrkkyyväri, jonka biosidi ei ole ihmiselle turvallinen (vaikuttaa ihmisen kykyyn lisääntyä). Vielä kaudella 2022 myydään ja toimitetaan uusia veneitä jotka maalattu kyseisellä valmisteella. Kun kuluttaja kaudella 2023 haluaa ostaa valmistetta huoltomaalauksia varten, sitä ei enää myydä.

Monet myrkkymaali valmisteet eivät toimi nykyisellään, ja tilanne heikkenee sitä mukaan kun direktiivit kiristyvät.

Samaan aikaan kun myrkkymaalattujen pohjien pesun tarve lisääntyy, rajoitetaan myös niiden pesemistä.

Asteittaiset siirtymät ovat haasteellisia. Esimerkkinä venekerhot jossa kiellettiin pehmeät myrkyt. Pettymystä seuraa kun saneerauksen jälkeen ymmärretään että tulevat rajoitukset koskevat yhtä lailla pehmeitä kun kovia myrkkyyvärejä, eli kaikkia biosidi- pitoisia maaleja.

Tästä syystä siirtyminen koviin, pitkäikäisiin myrkyttömiin pinnoitteisiin jotka kestävät pesua on selkeä vaihtoehto, jota myös TUKE:s suosittaa omissa ohjeissaan.

KIELLOT JA RAJOITUKSET

Ongelmatilanteita ilmenee jo nyt jos venekerho on kieltänyt valmisteiden pesun tai käytön.

Ongelmatilanteita syntyy nopeasti lisää, kun uudet direktiivit astuvat voimaan.

Pesualustoja ei ole kaikilla käytössä, ja venekerhoissa logistiikkaan liittyvät ongelmat eivät edes puolla niiden hankintaa.

Kehitystä voi seurata Tukholman alueella, jossa osa venekerhoista jo on kieltänyt myrkyt kokonaan. Tällä varmistetaan myös että kerhon vastuuhenkilöt eivät joudu vaikeuksiin valvonnan laiminlyömisestä.

Mitä jos direktiivi valmistuu keväällä 2022 ja kieltää kokonaan alle 7 m veneiden myrkkymaalauksen uusilla valmisteilla keväällä 2023?

Jo nyt käydään eri yhteyksissä keskusteluja myrkkujen ja pehmeiden pintojen pesemisen kieltämisestä myös vedessä.

KITEYTETTYNÄ

Kuka haluaa toimitukseen veneen jonka pohjassa on valmiste, joka ei toimi kunnolla, jota ei saa pestä ja jonka huoltomaalaukseen ei löydy tuotetta kaupan hyllystä?

Eikö olisi parempi valita myrkytön, kova, pitkäikäinen pesua kestävä pinnoite, joka antaa suojan kosteutta ja korroosiota vastaan, ja on helppo puhdistaa ja kestää pesua?

Kannattaa tutustua pohjan pesu- välineisiin ja palveluihin. Tehokkaita menetelmiä ja palveluja on sekä tee se itse -miehille että mukavuutta ja palvelua arvostaville veneilijöille.

Vertaa kustannuksia, tehoa ja resursseja vuositasolla. Jatkuvaa myrkkujen, ja pehmeiden pintojen maalaamista tarjotaan hanakasti, koska se on vakiintunut ansaintamalli.

Sinä ja ympäristö hyötyvät, kun haastat tämän pinttyneen tavan!

KIITOS!